

Părintele Efrem Filotheitul

Despre credință și mântuire

Părintele Efrem Filotheitul

Despre credință și mântuire

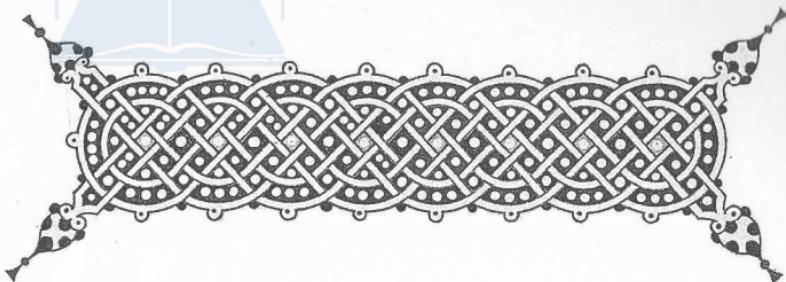
Traducere din limba greacă:
Cristian Spătărelu

Carte tipărită cu binecuvântarea
Preasfințitului Părinte

GALACTION

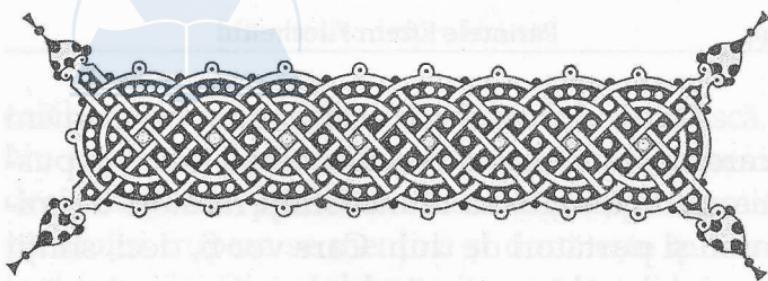
Episcopul Alexandriei și Teleormanului

EDITURA EGUMENITĂ

Cuprins

Despre Ortodoxie	7
Mărturisire despre Hristos	13
Un lucru trebuie	25
Adevăruri pe care nu trebuie să le uităm	29
Povețe părintești	41
Despre smerenie, osândire de sine și egoism	67
Despre iubire, milă și milostenie	83
Despre frica de Dumnezeu, post, rugăciune, iertare, suferință, ascultare și judecată	93
Despre pocăință și spovedanie	111
Despre suflet, moarte și judecată	121

MĂRTURISIRE DESPRE HRISTOS

Domnul a spus și rostește continuu din Sfânta Sa Evanghelie: „Cel care este sluga Mea credincioasă, cel ce se luptă cu vitejie pentru numele Meu, cel ce s-a botezat în numele Meu și a rămas credincios și mărturisește despre Mine în fața oamenilor, cel ce Mă propovăduiește ca Dumnezeu adevărat întrupat în om, cel care zice că M-am răstignit și am inviat din iubire pentru oameni, despre acela voi mărturisi și Eu în fața îngerilor Tatălui Meu, în fața îngerilor din ceruri”.

Preamărit și fericit este omul creștin, dreptcredinciosul care va mărturisi în fața tiranilor, în fața ateilor, în fața materialiștilor și raționaliștilor, dumnezeirea Hristosului nostru.

Biserica noastră crede și mărturisește că va naște sfinți până în vremurile de pe urmă, până la sfârșitul veacurilor, că va arăta fii sfinți și vrednici de cunună.

După cum vedem, astăzi nu avem oameni care să se nevoiască precum vechii ascetii și pus-tia nu mai arată ca atunci sfinții făcători de minuni și purtători de duh. Care vor fi, deci, sfinții timpurilor de pe urmă, de vreme ce nu lucrăm nevoința și virtutea vechilor ascetii și monahi? Trebuie să credem neclintit că în vremurile de pe urmă, în care am intrat deja, oamenii sfinții vor fi aceia care vor da mărturie despre Iisus al nostru și vor propovădui și vor spune răspicat că Hristosul nostru este Dumnezeu adevărat, întrupat în om. Prin această mărturisire se vor încununa și se vor sfinții.

Mucenicii au dat mărturisirea cea bună în primii ani ai creștinismului. Minunile au fost foarte multe. Făceau minuni cu mare ușurință. Există multă sfîrșenie. Oamenii credincioși erau plini de Duh Sfânt. Virtutea era lucrată din belșug. Acum însă noi nu mai avem virtuți, noi ne străduim, dar nu reușim nimic. Pretutindeni întuneric, pretutindeni amăgire, pretutindeni pierzanie. Toate păturile vârstei și treptele sociale ale oamenilor sunt pline de păcat și întuneric. Întunericul acesta al păcatului și al lipsei moralei va înainta, se va întinde, și cu cât vom fi mai aproape de capăt, de sfârșit, se va întări. De aceea, atunci chiar și cea mai mică virtute, cea mai mică nevoință duhovnicească, va avea o valoare uriașă în fața lui Dumnezeu.

La început, un om îl ajuta pe celălalt în formarea duhovnicească, acum se împing unul pe

celălalt spre rele, spre prăbușire duhovnicească. Nu mai auzi discutându-se altceva între oameni decât despre un păcat sau altul. Desigur, problema păcatului trupesc se menține și domnește în toate domeniile. Diavolul a reușit cu răutatea lui, cu viclenia lui, să stăpânească peste gândurile și dorințele oamenilor. Astăzi cauza intr-un război (să-i zicem război și să nu-l numim înfrângere) este cugetul trupesc. Se străduiește să ne păteze gândirea, cele cinci simțuri, atât trupești, cât și sufletești. Si în felul acesta să ne întineze atât de tare încât Sfântul Duh să nu găsească loc să Se sălăsluiască în noi, încât să nu purtăm Duhul lui Dumnezeu, să nu primim focul iubirii lui Dumnezeu care ar putea astfel să ne renască, să ne reînvioreze și să ne facă puternici ca să putem înfrunta toate cele căte se vor întâmpla în viața noastră.

Va trebui să ne străduim să ne curățim pe noi, să ne curățim pe dinăuntru și pe din afară, și îndeosebi să ne curățim cugetul. Căci din cuget pornesc toate relele, atât în inimă, cât și în trup. Răul se exteriorizează prin membrele trupului, după ce mai înainte cugetul și mintea devin slujbași ai păcatului. Așa cum vedem, albinele nu merg la florile care nu au polen, ci merg acolo unde există polenul, pe care îl culeg și prepară gustoasa miere. Si Sfântul Duh umblă, și unde găsește cuget și minte curată, liniștită, se aşează și rodește. *Zis-a cel nebun în inima lui: nu este Dumnezeu.* Nebun este acela care nu se poate înfrâna.

Gândirea nu cârmuieste bine în el, nu are cârmuire sănătoasă, de aceea face greșeala de a se exprima și a spune că nu există Dumnezeu. Cea mai mare prostie pe care o poate spune omul este să zică că nu există Dumnezeu. Dumnezeu este în el, este în sufletul lui, dar el este străin de Dumnezeu. Nu are nicio legătură și niciun contact cu Dumnezeu.

Păcatul a făurit un zid, a despărțit lucrurile și le-a făcut de netrecut. Așadar, ca să primim Sfântul Duh și Acesta să ne facă puternici și să ne învrednicească să mărturisim dumnezeirea lui Hristos, va trebui să ne nevoim, să ne curățim și să ne încununăm. Sfinții vremurilor de pe urmă vor fi mărturisitori. Cei care vor mărturisi că Hristosul nostru este Dumnezeu adevărat intrupat...

Dumnezeu a fost, este și va fi. și Sfântul Duh, precum și va întări pe aceia, ne va întări și pe noi, dacă iubirea și mila lui Dumnezeu voiescă să ne miluiască, și îngăduie și ne învrednicește și pe noi să dăm mărturisirea bună, în fața atelierelor, în fața celor lipsiți de evlavie, și să ne învrednicim și noi muceniciei. Căci lucrările noastre sunt atât de nefolositoare, păcatele noastre sunt atât de multe, patimile noastre adevărate fiare; o mucenicie ne va salva, o mărturisire a credinței. Gândiți-vă ce frumos e când un creștin mărturisește în timpurile noastre, când mărturisește în fața celor ce nu cred în dumnezeirea lui Hristos, în dumnezeirea în trei ipostasuri, și când, pentru

o clipă, îl iau îngerii și încep marșul triumfător al izbânzii și al laudelor!

Toți zicem: „Dar cum să mucenicim?”. Noi nu putem să îndurăm o durere de dinți și primul care nu poate asta sunt eu. Ne înțeapă un mărcine sau altceva și începem imediat să simțim durerea, să strigăm; avem nevoie de spirt și de altele. Când ne doare puțin, alergăm îndată la doctor, la medicamente. Dar acolo nu vor fi astfel de cazuri, acolo va fi mucenie curată. Lucruri înfricoșătoare! Ce se va întâmpla atunci?...

Vă voi aduce exemplul unui mucenic, al unui Tânăr care a mucenicit cu mult timp în urmă. Și veți vedea cum mucenicește omul și cum dimpreună cu ispita vine și puterea de a o birui. Dumnezeu îl cheamă pe un om la mucenie. Pe când înainte era laș și fricos, după aceea ajunge la neînfricare. Dar cum? Ascultați.

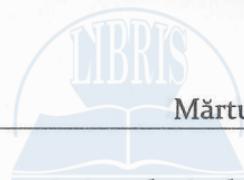
Un domnitor se pregătea să meargă la război și, cum se obișnuia, trebuia să se ducă la ghicitor, ca să primească informații de la diavol, să-i spună dacă va învinge sau nu în război. Acest domnitor s-a dus la ghicitor, a întrebat dacă va birui sau nu și ghicitorul, adică diavolul, a zis: „Îți voi răspunde dacă scoți din orașul tău moaștele Sfântului Mucenic Vavila și ale celor trei tineri”. Așa stând lucrurile, domnitorul le poruncește creștinilor să ia sfintele moaște ale acestor sfinti și să le scoată afară din oraș, ca să poată diavolul să-i răspundă dacă va birui în război.

Creștinii noștri, mari și mici, chiar și copiii, au luat sfintele moaște și le-au scos cu cântări și imnuri. Și ziceau: „Idolii neamurilor sunt aur și argint, lucrarea mâinilor oamenilor, ochi au, dar nu văd, urechi au, dar nu aud”.

Auzind domnitorul toate acestea a zis: „Aceștia ne înjură cu vorbele astea ale lor”, și a trimis ostașii să-i aresteze pe unii dintre ei. Între cei care au fost arestați se afla și un Tânăr de 18 ani, pe nume Teodor. Pe acest Teodor l-au spânzurat de un stâlp, i-au scos hainele, au apucat niște gheare de fier înzestrate cu cuțite și i-au jupuit pielea, i-au făcut răni adânci, încât sângele curgea pâraie. Vă dați seama, să-i jupoiae de viu copilului toate membrele lui? A fost un adevărat măcel. Apoi de dimineață până seara, soldații s-au schimbat unul după altul și aproape că l-au omorât. Văzând că va muri și că nu mai are văgă în el, l-au dezlegat și l-au dat părinților săi. Părinții și-au luat copilul și au început să-l îngrijească. Tânărul și-a deschis ochii și părinții au început să-i zică:

„– Fiul meu, cum de ai răbdat? Cum de nu ai gemut? Cum de nu ai strigat?”

„– Să vă spun. Când m-au spânzurat sus pe stâlp și soldații au început să mă rupă cu acele gheare de fier, a început să mă doară și durerea a mers până în inima mea. Și am zis: «Teodore, răbdă această durere ca să scapi de durerea veșnică a iadului». Preocupându-mi gândirea cu

acest cuget la iad, am zis să fac răbdare. Atunci când mă încurajam cu acest cuget și am luat această hotărâre, văd că vin trei tineri preafrumoși. Unul dintre ei avea în mâini un lighean cu mir ceresc. Altul avea prosoape mici și s-au apropiat de mine. Al treilea a luat un prosop, l-a înmuiat în aromă și mi-a uns fața. Din pricina acestei miresme a Sfântului Mir nu am mai simțit nici durerea, nici chinul, nici altceva. Trăiam o stare fericită și îngerească. Mai bine să nu mă fi coborât niciodată de pe acel lemn și să mă fi jupuit ani întregi ca să fiu fericit”.

Vedem aici că în cazul muceniciei, Dumnezeu intervine în mod suprafiresc. Dumnezeu este Acela Care începe și termină mucenia. Dacă focul dumnezeiesc nu aprinde inima mărturisitorului, este imposibil ca omul să dea mărturie despre Hristos și să rabde cu vitejie și biruință. De aceea, când cugetul ne spune: „Cum vei răbdă mucenia?” să credem că, dacă Dumnezeu vrea să mucenicim, va veni Însuși Hristos, va trimite Sfântul Duh, va trimite foc din cer, ne va aprinde și ne va da puterea muceniciei.

Văzând cum evoluează lucrurile în lume și crezând în cele spuse de Biserica noastră, ne dăm seama că se apropie vremuri grele. Poate că suntem în cercul din exterior și în continuare vom înainta în următorul și în următorul, și vom ajunge în centru. Să ne preocupe în mod deosebit *lucrul care trebuie*.